

Styret i AS Financiering
Postboks 2023 Vika
0125 OSLO

VÅR REFERANSE
18/13296

DERES REFERANSE

DATO
12.09.2019

Merknader - endelig rapport

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport av 25. april 2019 etter stedlig tilsyn i AS Financiering 6. og 7. mars 2019 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 29. mai 2019.

Formålet med inspeksjonen var å vurdere foretakets økonomiske stilling og risikosituasjon samt interne styrings- og kontrollrutiner på kredittområdet. Foretakets retningslinjer og praksis for å hindre hvitvasking og terrorfinansiering ble også vurdert.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

Ad overordnet styring og kontroll

- I Finanstilsynets foreløpige rapport ba Finanstilsynet, med henvisning til CRR/CRD IV-forskriftens § 29, foretaket om å etablere en uavhengig risikokontrollfunksjon. Styret opplyser i sitt svarbrev at foretaket har inngått avtale med Sparebanken Øst, hvor Avdeling Risikostyring og Compliance vil utføre de lovpålagte oppgavene, herunder compliance, risikostyring og den uavhengige risikokontrollfunksjonen. Finanstilsynet forutsetter at den ansvarlige for den uavhengige risikostyringsfunksjonen regelmessig rapporterer helhetlig og uavhengig om risiko til styret og bankens øverste ledelse. Finanstilsynet har notert at styret vedtok prinsipper for helhetlig risikostyring som er tilpasset AS Financiering i styremøte 11. juli 2019. Finanstilsynet har merket seg at risikoanalyser er vedtatt gjennomført og dokumentert før implementering av nye produkter.
- I den foreløpige rapporten minnet Finanstilsynet om meldeplikten til Finanstilsynet ved utkontraktering iht. Finanstilsynsloven § 4c.

Av styrets svarbrev fremgår det at styret mener at allerede utkontrakterte arbeidsoppgaver til morbanken er administrative og driftsrelaterte oppgaver som faller inn under bestemmelsene i Forskrift om unntak fra meldeplikten ved utkontraktering av virksomhet § 2.

Finanstilsynet viser til finansforetaklovens bestemmelser, hvor det i § 13-4 (1) fremgår at utkontrakteringsadgangen ikke gjelder et foretaks kjerneoppgaver. Det er Finanstilsynets vurdering av ansvaret for risikostyring og etterlevelse er kjerneoppgaver som ikke faller inn under unntaksbestemmelsene i Forskrift om unntak fra meldeplikten ved utkontraktering av

virksomhet hvor det i § 2 fremgår at meldeplikten ikke gjelder utkontraktering av administrative og driftsrelaterte oppgaver. Finanstilsynet ber om at foretaket melder inngått(e) avtale(r) med Sparebanken Øst til Finanstilsynet via Altinn. Finanstilsynets saksbehandlingsregler fremgår av Finanstilsynsloven § 4c.

- Finanstilsynet har notert at AS Financiering vil gjennomføre egen risiko- og kapitalvurderingsprosess (ICAAP), og at årets ICAAP ble styrebehandlet i juli.
- Av styrets svarbrev noterer Finanstilsynet at AS Financiering har tatt inn bestemmelser som sikrer at compliancefunksjonen ikke skal kunne avsettes uten styrets samtykke i leieavtalen om compliancefunksjonen.
- Finanstilsynet har notert at foretakets innlån fra en begrenset gruppe innskytere ble avvirket per 30. april 2019.
- I den foreløpig rapporten pekte Finanstilsynet på forbedringsmuligheter i foretakets rutiner for godkjenning av nye forhandlere. Finanstilsynet har notert at Finanstilsynets påpekninger blir gjennomført i oppdaterte interne retningslinjer. Finanstilsynet har merket seg dagens retningslinjer om rutinemessige oppfølging av alle samarbeidende forhandlere. Finanstilsynet har notert at det i inneværende år vil bli gjennomført et internrevisjonsprosjekt som omhandler forhandlere.

Ad kredittrisiko

- Finanstilsynet har notert at foretaket vil forbedre intern modell for vurdering av forbrukeres betjeningsevne slik at betjeningsevnevurderingen hensyntar kundens livsoppholdskostnader samt kostnader ved en renteøkning på 5 prosent på kundens samlede gjeld.
- Finanstilsynet har merket seg styrets kommentarer knyttet til Finanstilsynets krav til belåningsgrad og løpetider for salgspantlån, også uttrykt i likelydende brev av 26. april 2019 til finansforetakene. Finanstilsynet finner grunn til å påpeke at salgspant etableres i forbindelse med salg av løsøre som pantsettes, og at lånsøker normalt er i en kjøpsituasjon uavhengig av hvilken av et finansforetaks distribusjonskanaler lånet tilbys igjennom. Finanstilsynet legger til grunn at AS Financiering etablerer krav om kontantinnsats som er i samsvar med Forskrift om kredittavtaler § 15. Styret henviser i sitt svarbrev til forarbeidene til panteloven (Ot. prop. nr. 39 (1977-78)). Finanstilsynet vil peke på at enkelte hensyn som forarbeidene fremhever, ikke innebærer at også andre hensyn kan vektlegges. Finanstilsynet opprettholder sin vurdering om at AS Financiering bør se hen til lovbestemmelsen om pantets gyldighet og etablere krav om nedbetaling av salgspantlån slik at lånet nedbetales i løpet av 5 år.
- Finanstilsynets engasjementsgjennomgang viste eksempler på vesentlige mangler i kredittvurderingen av bedriftskunder. Finanstilsynet ber styret påse at kvaliteten i kredittvurderingen av bedriftskunder bedres. Finanstilsynet har notert at kredittretningslinjene skal oppdateres med spesifikke retningslinjer for bedriftskunder innen utgangen av 2. kvartal 2019.

- Finanstilsynet har notert at økonomisjefens bevilgningsfullmakt ble avviklet per 30. mars 2019.
- Finanstilsynet har notert at det vil bli utarbeidet kriterier for identifisering og rapportering av lån med betalingslettelser og at saken ble behandlet i styremøte 11. juli 2019.

Ad etterlevelse av hvitvaskingsregelverket

- Finanstilsynet har notert at arbeidsoppgavene til navngitte stillinger, som hvitvaskingsansvarlig har delegert oppgaver til, nå fremgår av angjeldende stillingsinstrukser.
- Foretaket har utkontraktert kundekontroll til bilforhandlere. Finanstilsynets begrensede stikkprøvekontroll av utført kundekontroll viste manglende etterlevelse av kontrollrutiner av bilforhandlere. Finanstilsynet tar til etterretning opplysningene om at styret har bedt administrasjonen påse at interne retningslinjer etterleves, og at administrasjonen har foretatt en fullstendig gjennomgang av samtlige utkontrakteringsavtaler i etterkant av Finanstilsynets tilsyn og påsett at kunde- og forhandlerkontrollen er gjennomført i henhold til foretakets retningslinjer. Finanstilsynet understreker kravet til løpende kontroller av oppdragstakeren, jf. hvitvaskingsloven § 23 og Rundskriv 8/2019 punkt 8.3.3.
- Finanstilsynets stikkprøvekontroll viste også tilfeller av feil i kundekontrollen av nye juridiske personer i form av manglende datering av kontrollen og manglende opplysninger om hvem i AS Finansiering som har utført kontrollen. I den foreløpige rapporten pekte Finanstilsynet på at kvaliteten på utført kundekontroll bør inngå i foretakets internkontrollrutiner, som del av foretakets årlige prosessgjennomgang. Finanstilsynet har notert at styret har bedt om at kvaliteten på kundekontrollen innarbeides i vurderingen av foretakets nøkkelprosessgjennomgang.

Kopi av dette brevet bes sendt til intern og ekstern revisor.

Finanstilsynet ber om å få tilsendt kopi av protokollen fra styremøte(r) der merknader-endelig rapport er behandlet.

For Finanstilsynet

Linda Støle Hårstad
seksjonssjef

Kjersti Johansen
spesialrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.